Nro. 190.

DZIENNIK

Patryotycznych Politykòw w Lwowie.

Dnia 20go Sierpnia 1796.

Gazety.

WŁOCHY.

Rapport woienny.

F. Hr. *Canto d'Yrles* wyſzczególnia w rapporcie ſwoim okoliczności całego ciągu obleżenia *Mantuy*; z tego okaznie ſię, że rzeczona forteca przez 6. Niedziel opaſaną była od nieprzyiaciòł. Ponieważ ſiły obleżeńców nie były wiadome Komendantowi fortecy, z tych przyczyn garnizon póty ſię ſpokoynie trzymał w murach, pòki nakoniec niedoſtatek

tek furażów dla koni, nie zmuſił go do uczynienia wycieczek dnia 6. i 16. Lipca. Na pierwſzey wycieczce udało ſię oblężonym uchwycić 20. fór trawy, i popſuć niuprzyiacielowi niektóre fortykafikacye, a przytym ubić mu do 100. ludzi. Druga wycieczka z 2400. ludzi pod kommendą Jenerała *Vukaſſovich* przedſięwzięta była od ſtrony *Pradella*; tym razem, dla znacznych ſił nieprzyiaciół, nie można im było wiele ſzkodzić, iednak poimano 1. Kapitana, 3. Poruczników i 74. ludzi. Z powieści niektórych, okazuie ſię, że nieprzyiaciele w 2. tych attakach ſtracić mieli do 1400. ludzi; z naſzey ſtrony zgineło 2. officyerów a 68. unterofficyerów z gemeinami; w rannych liczą 8. officyerów i 320. gemeinów, w poimanych 1. officyera i 63. gemeinów. Obleżeni bili ſię iak lwy, i przemoc tylko nieprzyiacióŀ 10,000. ludzi wynoſząca potrafiła im wydrzeć zwycięſtwo. Nocą dopiero z 18. na 19. Lipca Francuzi zaczeli z 4. bateryi potężnie ſypać ognie do fortecy i miaſta. Przednie ſtraży z ſzańców *Migliaretto* były ſpędzone, a potym przypuſzczono ſzturm od ukrytey drogi. Jenerał *Rukovina* po trzykroć

od-

odpierał fzturmuiących ze ftratą 900. tak w ubitych iako i rannych, przytym poimał 1. Porucznika z 7. gemeinami: ftrata Cefarfkich w tém zdarzeniu nieprzechodziła 7. w zabitych, 32. rannych, a 8. w niedoliczonych. Wśrzód tego fzturmu nieprzyiaciel wdarł fię przed fzańce *Migliaretto* o 350. kroków, i mimo nayżywfzy ogień, zaczął fypać linie. Od tego momentu zaczęło fię potężne bombardowanie, ktore trwało bez przerwy; po wielekroć ogień obeymował miafto, i poczynił fzkody znaczne. Dnia 20. Jenerał *Buonaparte* wezwał urzędownie fortece do poddania fię; lecz przeciwną odebrał odpowiedź. Mimo żywy i zręczny ogień oblężonych, który często ftrącał z lawetów armaty nieprzyiaciołom i i pfuł im baterye; z tém wfzyftkiem ci potrafili wyftawić drugą Paralellę od 3. bateryi pod *Migliaretto*. Potem zaczęto potężne ziewać ognie z tego boku do miafta; ale ftrony umówiły fię wzaiemnie, aby na fzpitale chorych nieftrzelano, i tem końcem wywiefzono na nich czarne chorągwie. D: 27. i 28. równo ze dniem ponowił nieprzyiaciel fzturm do fzańców *Migliaretto*, ale za każdym ra-

razem przez Jenerała *Rukawina* odparty został Feld: *Canto* chwali mocno męstwo nieustraszone swego woyska, które przy walecznym odporze, ubiło nieprzyiacielowi wielką liczbę ludzi. Mimo to wszystko bombardowanie fortecy trwało aż do ostatniego dnia Lipca w noc, gdzie nieprzyiaciel rzucił wiele bomb, i rozpalonych kul do miasta. Około północy posłyszano turkot wozów, a zrana wszystkie bateryе nieprzyiacielskie nagle umilkły. Kommendant wysłał część garnizonu na obserwacye, a dowiedziawszy się, że nieprzyiaciel myśli o retyradzie, wysłał ieszcze więcey. Jenerał *Rukawina* oderwał część Kroatów do *Borgoforte*, gdzie znaleziono cały park artyleryi, którey odbiegł nieprzyiaciel, iak się wspomniało w przeszłym raporcie. Przytem znaleziono ieszcze tyle innych narzędź, że do ich spisania potrzebaby długiego czasu.

Porucznik *Klein* na tey wyprawie uzbroił chłopów, i zapomocą tych poimał Kommissarza Francuskiego, 10. officyerów i 300. gemeinów. Podobnież Kapitan *Montegazza* z pomocą chłopów poimał 200. ieńców, Rot: *Barcc* 60., a

Rot.

Rot: *Mack* 2. Inſpektorów Francuſkich, 2. Sakretarzów, 2. Adiutantów, i 20. gemeinów. Dotąd ieſzcze woyſka Ceſarſkie wiele chwytaią ieńców. Potém dowiedziawſzy ſię Hr. *Canto*, że nieprzyiaciel z 5000. bawi ieſzcze w *Goito*, wyſłał tam Podpółkownika *Roſzelowſkiego* z cugiem Ułanów, który zaſtawſzy go na wyiściu, w padł mu w flang, zmieſzał ſzyki i zabrał 5. armat z znacznemi zapaſy mąki i ſiana. Hr. *Canto* zatrudnia ſię teraz ruynowaniem bateryi i zaſieków nieprzyiacielſkich pod *Mantuą*.

Stratą garnizonu w ciągu całego oblężenia wynoſi w ubitych, 2. officyerów i 118. gemienów, w rannych 4. Połkowników, 9. officyerów i 381. unterofficyerów z gemeinami, w poimanych, 1. officyer i 86. ludzi. Wreſzcie dodaie Hr. *Canto*, że trudno wychwalić ſtałość i ochotę całego garnizonu *Mantuy*. Zołnierz weſoło odbywał ſwoie obowiąſki, a officyerowie roſtropnością rządzeni, kierowali iego zapał. Mięſzkańcy *Mantuy* wiele także dali dowodów ſwego przywiązania do Rządu Ceſarſkiego. Przez cały ciąg oblężenia, doſtarczą-

czali w dobrowolnych ofiarach pieniędzy, wina, ryżu, płocien i t. d.

Z świeżych doniesień Feld: *Wurmsera* okazuie się, że po odniesionych ostatnich korzyściach, wiele ieszcze zaszło bitw upornych z nieprzyiacielem w Włoszech, i tak armia główna, iako i korpus Feld: *Quosdanovicha* z oboiętnym szczęściem i znaczną stratą, ucierać się musiało z Francuzami. W tych zdarzeniach Crsarscy zabrali ieszcze wiele ieńców, a między temi kilku Jenerałów, Kommissarzów, i wielu officyerów, których odesłano natychmiast na mieysce bespieczne za armią. Ponieważ zaś Francuzi główne swe siły ściągneli między Fortece *Peschiera*, *Lonato*, *i Salo*, a tym samym przeszkodzili złączeniu się główney armii z korpusem Feld: *Quosdanovicha*, który pomknął iuż był część swey przedniey straży aż do *Ponte* St. *Marco*, *i Monte Chiaro*, i gdy w okolicach *Salo* ciągle attakowali woyska Cesarskie, pod czas, gdy iedna ich kolumna pomkneła się aż do *Castellucio*, dla tego Feld: *Quosdanovich* uyzrzał się przymuszonym zwrócić swe korpus ku *Latino Gavardo*, i St. *Oueto*, a to by

uni-

uniknąć odcięcia. Hr. *Wurmser* zaś z swey strony chroniąc się bez użytecznych, i niepotrzebnych utarczek, i czekaiąc ciągnących posiłków z zapasami wszelkich potrzeb, cofnął swą armią ku rzece *Etsch*, albowiem wystawiona na ciągłe harcowania główney siły nieprzyiaciół opieraiących się o Fortecę *Peschiera*, nie mogła znaleść warownego stanowiska przy rzece *Mincio*. Hr. Wurmser obecuie iak nayrychley donieść dalsze szczegóły swych obrotów, a tym czasem przedsięwezmie takie urządzenia, które mu pozwolą na nowo pomknąć swóy oręż. Teraz *Mantua* tak dla bliskości armii, iakoteż dla straty ciężkiey artyleryi nieprzyiacielskiey, bespieczną iest od obleżenia, ile, że woyska Cesarskie opanowały wstęp na równiny, i rzekę *Etsch*, przez co dalsze obroty z łatwością mogą bydź wykonane.

Z Rapportów od armii Niemieckich okazuie się, że częścią dla zbliżenia się do korpusu Feld: *Wartensleben*, częścią też dla zabespieczenia Kommunikacyi z Feld: *Fröhlich* zastaniaiącym granice Tyrolu, Arcy-Xiąże Karol, iak donosi pod dniem 5. Sierpnia z *Nördlingen*,

gen, przeniósłszy przodem wszystkie zapasy z *Ulm* *i Günzburg* w głąb kraiu, cofnął główny obóz dnia 1. t. m. do *Heidenheim*, dnia 2. do *Neresheim*, a 3. do *Nördlingen*. A lubo armia nieprzyiacielska postępuie wszędzie krok w krok za obozem Cesarskim, dla czego co moment przychodzi do utarczek między przedniemi strażami; z tém wszystkim marsze wyż rzeczone odbyły się w naylepszym porządku, i związku nieprzerwanym z dywizyami ubocznemi. Feld: *Fröblich* przeprawił się iuż za *Iller*, i stoi teraz między *Ulm* *a Günburg*, korpus *Kondego* stoi przy *Memingen*, a Jenerał *Wolf* przy *Bregenz* w końcu ieziora *Boden*. Jenerał *Klinglin* odebrał zlecenie, aby w potrzebie zasłonił cieśniny gór Tyrolskich.

(z *Dodatkiem*.)

DODATEK
DO DZIENNIKA Nro 190.

Uwiadomienia od C. K. Sądów Szlacheckich.

I. Od Staniſławowſkich.

Pod dniem 1. *Lipca* 1796.

Czyni ſię ninieyſzemi wiadomo: że dobra w Zaleſzczyckim Cyrkule ſytuowane JP. Jozefowi Mazaraki należące to ieſt *Bednarowka* za 12,178. Zł. Pol. ſądownie otaxowane, na naſtępuiących 3. terminach, a mianowicie 17. Sierpnia, 21. Września, i 25. Października r. b. przez publiczną licytacyą ſprzedane będą. Maiący chęć kupienia udadzą ſię do gremialney Regiſtratury, gdzie inwentarze rzeczonych dóbr przeyzrzeć im wolno będzie.

II.

II. Od tychże.

Pod dniem 5. Lipca 1796.

Czyni się ninieyszym W. JP. Felixowi *Dolańskiemu* wiadomo, że W. JP. *Antoni Potetyło* przeciw niemu podał żałobę o zapłacenie summy 6000. Zł. Pol. Sąd naznaczył Kuratorem JP. Adwokata *Bitkowskiego* na koszt i niebespieczeństwo obżałowanego: napomina się przeto, ażeby w przeciągu dni 90. albo się sam przed sądem stawił albo ustanowionemu Kuratorowi, prawne swe dowody iakie ma, wcześnie przesłał: inaczey skutki zwłoki sam sobie przypisać będzie musiał.

III. Od tychże.

Pod dniem 12. *Lipca* 1796.

Czyni się wiadomo J. W. *Teodorowi Potockiemu*, że W. JP. *Chrzanowski* iako Administrator po zmarłym niegdy Jgnacym *Chrzanowskim* pozostaley Massy a Ku-

a Kurator Wawrzeńca Chrzanowſkiego przeciw niemu podał żałobę o zapłacenie Summy 10,914. Zł. Pol. i gr. 5½. Sąd uſtanowił kuratorem JP. Adwokata Mikołaia *Alexandrowicza* na koſzt i niebeſpieńſtwo obżałowanego, napomina ſię przeto, ażeby w przeciągu dni 90. albo ſam przed Sądem ſtawił ſię, albo uſtanowionemu Kuratorowi, lub innemu iakiemu pełnomocnikowi prawne ſwe dowody wcześnie przeſłał. Jnaczey ſkutki zwłoki lub omieſzkania ſam ſobie przypiſze.

IV. Od Tarnowſkich.

Pod dniem 12. *Lipca* 1796.

Czyni ſię wiadomo JP. *Jozefowi Radzimińſkiemu*, że JP. Leon *Wydżga* przeciw niemu podał żałobę o powròcenie mu pierścionka i zegarka z łańcuſkiem albo zapłacenie ſummy 5000. Zł. Pol. Sąd uſtanowił Kuratorem JP. Adwokata *Kruczkowſkiego* na koſzt i niebeſpieczeńſtwo obżałowanego; napomina ſię przeto ażeby na dzień 19. Października ſam przed ſądem ſtawił ſię, ablo uſtano-

no-

nowionemu Kuratorowi lub innemu iakiemu Pełnomocnikowi, prawne swe dowody iakie ma wcześnie przesłał; inaczey skutki zwłoki sam sobie przypisać będzie musiał.

V. Od tychże.

Pod dniem 4. *Czerwca* 1796.

Czyni się wiadomo: że na maiątek JP. Teressy *Fritsch* konkurs Kredytorom otwarty został, przeto napomina się, ażeby do dnia 30. Października r. b. pretensye swoie do ustanowionego Kuratora tey massy W. JP. Adwokata *Traitt* podali, gdyż po upłynionym terminie żadne pretensye przyięte nie będą.